

Vägledning
för avrop från ramavtalsområdet
Säkerhetsteknik
Delområdena Säkerhetssystem
och Konsulttjänster
2.1

Innehåll

1 Om vägledningen	5
1.1 Inledning.....	5
1.2 Utveckling av vägledningen	5
2 Ramavtalsområde.....	6
2.1 Allmän information	6
2.2 Definitioner	6
2.3 Ramavtalsområdets omfattning.....	7
2.4 Ramavtalsområdets giltighetstid.....	9
2.5 Miljökrav och sociala krav.....	9
2.6 Priser och prisjustering	10
2.7 Stöddokument för avrop	12
3 Om avropet.....	13
3.1 Definiera behov	13
3.2 Val av avropsform.....	13
3.3 Tillkommande krav	15
3.4 Tilldelningsgrund	19
3.5 Utskick av avropsförfrågan	19
3.6 Utvärdering av avropssvar och tilldelningsbeslut.....	19
3.7 Kontrakt	20
4 Uppföljning av ramavtal och kontrakt	22

4.1 Förslag på uppföljningsaktiviteter	22
5 Praktiska råd	24
5.1 Planering för kontraktets avslut och eventuella förlängningar	24

Versioner	Publicerat datum	Uppdaterat avsnitt
1.0	2023-09-11	Klicka här för att ange avsnitt.
1.1	2023-11-08	2.3.1.1
2.0	2025-11-05	Nytt avsnitt – uppföljning av ramavtal och kontrakt
2.1	2026-02-16	3.1 Definiera behov Förtydligande för öppet och proprietärt system
Klicka här för att ange version.	Klicka här för att ange datum.	Klicka här för att ange version.

1 Om vägledningen

1.1 Inledning

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet (nedan kallad SIC) har tagit fram denna vägledning i syfte att ge stöd till avropsberättigade myndigheter/organisationer vid avrop från ramavtal gällande Säkerhetsteknik, delområdena Säkerhetssystem och Konsulttjänster. Även ramavtalsleverantörer kan ha nytta av vägledningen även om den i första hand ger ett myndighetsperspektiv på avrop. På www.avropa.se finner du mer information om ramavtalsområdet, samt kontaktuppgifter till ramavtalsansvarig och ramavtalsleverantörer.

Vägledningen innehåller rekommendationer från SIC, men det är avropets omfattning och komplexitet, samt eventuell användning av elektroniska system för avrop, som avgör i vilken grad vägledningen är tillämplig

För mer information avseende avrop från ramavtal så hänvisas till SIC generella vägledning som finns publicerad på www.avropa.se.

1.2 Utveckling av vägledningen

Vägledningen kommer att uppdateras kontinuerligt. Det är alltid den senaste publicerade versionen på www.avropa.se som gäller. Dina kommentarer till vägledningen är värdefulla. E-posta gärna dina synpunkter till ramavtalsansvarig (se www.avropa.se) eller till ramavtalsservice@kammarkollegiet.se.

2 Ramavtalsområde

2.1 Allmän information

2.1.1 Avropsberättigade

Ramavtalen för Säkerhetssystem och Konsulttjänster kan nyttjas av statliga myndigheter, samt offentligt styrda organ som lämnat bekräftelse (fullmakt). Avropsberättigade organisationer finns angivna på www.avropa.se.

2.1.2 Ramavtalsleverantörer

Ramavtalsleverantörer inom Säkerhetssystem och Konsulttjänster framgår av www.avropa.se.

2.1.3 Underleverantörer

Med Underleverantör avses en juridisk eller fysisk person som ramavtalsleverantören anlitar för att fullgöra hela eller delar av det åtagande som följer av ramavtalet och kontrakt.

2.2 Definitioner

Obligatoriska varor och tjänster – varor och tjänster som leverantörerna ska kunna offerera vid avrop.

Icke-obligatoriska (övriga) varor och tjänster – varor och tjänster som leverantörerna ska kunna offerera vid avrop enbart om de i ramavtalsupphandlingen angivit att de kan tillhandahålla dem. Antagna leverantörer som inte lämnat anbud på dessa varor och tjänster kan under ramavtalsperioden komplettera sitt tjänsteutbud med dessa under förutsättning att erforderlig behörighet (certifiering inom dessa områden) där sådant krävs erhålls. Det går dock inte att komplettera sitt utbud av varor och tjänster på redan löpande kontrakt.

Kravkatalog – avropande myndighet har vid avrop möjlighet att specificera det aktuella behovet genom att ställa tillkommande krav, som antingen obligatoriska krav (ska-krav), tilldelningskriterier (bör-krav) eller kontraktsvillkor.

2.3 Ramavtalsområdets omfattning

2.3.1 Delområden

Ramavtalsområdet Säkerhetsteknik är indelat i två delområden.

2.3.1.1 Delområde 1 – Säkerhetssystem

Delområde 1 avser Säkerhetssystem och omfattar samtliga nedanstående obligatoriska samt övriga varor och tjänster som fullständiga system/anläggningar i driftfärdigt skick inklusive materiel, förbrukningsvaror och tillbehör, systemkomponenter inklusive klienter, utrustning, tillhörande tjänster och nödvändiga övriga el- och teletekniska system:

- **Brandlarmsystem**
- **Inbrottslarmsystem (öppet samt proprietärt säkerhetssystem), även inklusive överfallslarm**
- **Inpasseringsspärrar/entrégrindar**
- **Integrerade systemlösningar inklusive överordnat system**
- **Kamerabevakningssystem (öppet samt proprietärt säkerhetssystem)**
- **Lås och låssystem (t.ex. digitala, elektromekaniska och mekaniska)**
- **Mekaniskt inbrottsskydd (t.ex. galler, skyddsglas, stoppbom)**
- **Passerkontrollsystem inklusive kodbärare och porttelefon (öppet samt proprietärt säkerhetssystem)**
- **Personliga larm (mobila överfallslarm och personlarm)**
- **Utrymningslarm**
- **Överfallslarm (enskilda fasta överfallslarm)**

Övriga varor och tjänster:

- **Besökshanteringssystem**
- **Mobilt brand- och utrymningslarm**
- **Säkerhetssystem för flyttbara objekt**
- **Utrymningslarm med talat meddelande (UTM)**
- **Övriga säkerhetssystem**
- **Fjärrstyrning - övervakning genom kamerateknik**
- **Fjärrtjänster - support, administration, driftövervakning**

Service, underhåll och utbildning ska också kunna offereras för ovanstående anläggningar som en separat tjänst. Delområdet är rikstäckande.

2.3.1.2 Delområde 2 – Konsulttjänster

Delområde 2 avser Konsulttjänster och är rikstäckande.

• Riskanalys och riskhantering

Med riskanalys avses analys av säkerhetsbehov och säkerhetsrisker, där sannolikheten bedöms för olika oönskade händelser och konsekvenser i enlighet med gällande författningar, regler, normer och föreskrifter.

Med riskhantering avses rekommendationer om hantering av risker med förebyggande åtgärder i enlighet med gällande författningar, regler, normer och föreskrifter.

• Projektering

Med Projektering avses projektering, projektledning och installationssamordning avseende tekniska säkerhetsinstallationer i enlighet med gällande regler och föreskrifter samt teknisk konsultation vid utformning av avropsförfrågan och utvärdering av avropssvar.

Projektering ska kunna utföras för följande typer av säkerhetsteknik:

- Brandlarmsystem
- Brandskydd inklusive fasta släcksystem
- Inbrottslarmsystem inklusive överfallslarm
- Inpasseringsspärrar/entrégrindar
- Integrerade systemlösningar inklusive överordnat system
- Kamerabevakningssystem
- Lås och låssystem
- Mekaniskt inbrottsskydd
- Passerkontrollsystem inklusive kodbärare och porttelefon
- Personliga larm (mobila överfallslarm och personlarm)
- Säkerhetstjänster genom fjärrstyrning med hjälp av kamerateknik
- Utrymningslarm inklusive UTM
- Överfallslarm (enskilda fasta överfallslarm)
- Övriga säkerhetssystem

Projektering omfattar även teknisk konsultation vid utformning av avropsförfrågan och utvärdering av anbud.

• Besiktning

Med Besiktning avses leverans- och entreprenadbesiktning av tekniska säkerhetsinstallationer i enlighet med gällande regler och föreskrifter.

Besiktning ska kunna utföras för ovanstående typer av säkerhetsteknik – se Projektering.

•Strategiskt säkerhetsarbete

Med Strategiskt säkerhetsarbete avses en samordnade och analytisk roll som arbetar långsiktigt, systematiskt och/eller löpande med strategiska frågor rörande säkerhet med koppling till verksamhetsstöd, fysisk säkerhet och informationssäkerhet för säkerhetssystem. I rollen ingår:

Systematiskt och standardiserande arbete avseende fysisk säkerhet och informationssäkerhet för säkerhetssystem, t.ex. genom att kartlägga befintliga lösningar, rådgivning kring tekniska lösningar, upprätta riktlinjer, åtgärdsplaner och annan säkerhetsdokumentation.

Samordning, rådgivning och annat expertstöd rörande säkerhet, krisberedskap och kontinuitetsplanering.

2.3.2 Avgränsningar

Ramavtalen för Säkerhetsteknik omfattar inte IT-säkerhet. För avrop av IT-säkerhet hänvisar vi till ramavtalet IT-konsulttjänster Resurskonsulter, Säkerhet i IT och IT-projekt.

2.4 Ramavtalsområdets giltighetstid

Ramavtalen är giltiga från och med 2023-09-11 och löper under en period av 48 månader, dock längst till och med 2027-09-10. Ramavtalet upphör därefter att gälla utan uppsägning. Tilldelning av kontrakt ska ske under ramavtalets löptid.

Kammarkollegiet har en ensidig rätt att säga upp ramavtalet tidigast 24 månader innan ramavtalet löper ut med minst tre (3) månaders uppsägningstid.

2.5 Miljökrav och sociala krav

2.5.1 Miljökrav

Leverantören ska ha ett strukturerat och dokumenterat miljöledningssystem i enlighet med gällande utgåva av ISO 14001, Eco Management and Audit Scheme (EMAS), eller likvärdigt. Miljöledningssystemet ska minst omfatta de väsentliga delarna av leverantörens verksamhet som direkt medverkar i fullgörandet av ramavtalet. Miljöarbetet ska vara aktivt under tiden ramavtalet och kontrakt är i kraft.

Vid avrop kan krav, kriterier och villkor komma att ställas på miljö och hållbarhet, t.ex. avseende olika hållbarhetsaspekter och säkerhetssystemets energieffektivitet, cirkularitet, klimatavtryck, ingående material, avsaknad av konfliktmineraler och kemikalier, miljövarudeklaration (EPD) samt miljöbedömning enligt BASTA-systemet, SundaHus Bedömning och Byggvarubedömningen.

2.5.2 Sociala krav

Leverantören ska vid fullgörande av ramavtalet och kontrakt kontinuerligt arbeta med att förbättra och ta hänsyn till sociala och etiska aspekter. Leverantören är skyldig att följa arbetsrättslig lagstiftning, anställningsvillkor och i tillämpliga fall kollektivavtal vid fullgörande av kontraktet. Det innebär att leverantören bland annat ska försäkra sig om att ingen så kallad svart arbetskraft anlitas för att fullgöra ramavtalet samt ha rutiner för att följa upp detta genom regelbundna kontroller.

Leverantören ska vid fullgörande av ramavtalet och kontrakt i Sverige följa diskrimineringslagen (2008:567). Arbetet med aktiva åtgärder ska följa 3 kap. 4–12 §§ diskrimineringslagen samt dokumenteras i enlighet med 3 kap. 13–14 §§ diskrimineringslagen.

Leverantören ska verka för att ramavtalet och kontrakt fullgörs under förhållanden som är förenliga med:

1. FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna (1948),
2. FN:s barnkonvention (artikel 32),
3. ILO:s kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering, föreningsfrihet och organisationsrätt (nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182),
4. Den arbetarskydds- och arbetsmiljölagestiftning som gäller i landet där arbetet utförs,
5. Den arbetsrättslagstiftning, inklusive lagstiftning om lön och socialförsäkringsskydd som gäller i landet där arbetet utförs,
6. Den miljöskyddslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs, och
7. FN:s konvention mot korruption.

I de fall det är skillnad mellan nationella och internationella bestämmelser, avses den högsta skyddsnivån.

2.6 Priser och prisjustering

2.6.1 Priser Säkerhetssystem

Ramavtalsleverantörens priser efter förnyad konkurrensutsättning anges i avropssvaret. Vid avrop kan avropande myndighet ange vilken ersättningsform som ska gälla för Kontraktet.

I bilaga Priser Säkerhetssystem anges de takpriser som gäller för tjänster, vilket innebär att leverantören inte har rätt att debitera högre priser för tjänsterna vid avrop än vad som framgår av prisbilagan. Leverantören har rätt att i avropssvar offerera och debitera lägre pris för tjänsterna än vad som anges i prisbilagan. För det enskilda avropet specificeras tidsåtgång per respektive tjänst i förekommande fall. I avropssvar får inget delpris understiga 0 SEK.

Priserna för tjänsterna i bilaga Priser Säkerhetssystem är fasta i ett (1) år från och med att ramavtalet har trätt i kraft. Därefter kan antingen Kammarkollegiet eller leverantören begära prisjustering en (1) gång per avtalsår i enlighet med Entreprenadindex.

2.6.2 Priser Konsulttjänster

I bilaga Priser Konsulttjänster och Uträkningsmall Konsulttjänster anges priser vid avrop genom särskild fördelningsnyckel.

Priserna omfattar ersättning för samtliga kostnader och utgifter för fullgörandet av i ramavtalet angivna åtaganden. Leverantören har inte rätt att debitera högre priser än vad som framgår av prisbilagan och uträkningsmallen. I avropssvar får inget delpris understiga 0 SEK.

Arvodet ska vara rörligt och betalas efter nedlagd tid. Arvode får debiteras för hel arbetstimme, om arbetstiden på den påbörjade arbetstimmen överstiger 30 minuter.

Ramavtalets priser är fasta i ett (1) år från och med att ramavtalet har trätt i kraft. Därefter kan antingen Kammarkollegiet eller leverantören begära prisjustering en (1) gång per avtalsår i enlighet med SCB:s Faktorprisindex för konsulttjänster - K21.

Priser i kontrakt som avropats genom förnyad konkurrensutsättning anges i respektive kontrakt och regleras i ramavtalets bilaga Allmänna villkor – konsulttjänster.

2.6.3 Priser för särskilda kostnader

Om inte annat har överenskommits i kontrakt mellan parterna vid avrop genom förnyad konkurrensutsättning, gäller följande rörande särskilda kostnader:

2.6.3.1 Kostnader för resor och logi - Konsulttjänster

Ersättning för restidsåtgång med koppling till utförande av tjänsten utgår i de fall när avropande myndighet begär att tjänst ska utföras på överenskommen plats hos myndigheten eller på annan plats. Ersättningen debiteras med halvt timpris för respektive tjänst. Om resa genomförs utanför arbetsdag beräknas

restidsersättningen med halvt timpris utifrån det timpris som gäller enligt kostnader för tjänst utanför arbetsdag nedan.

2.6.3.2 Kostnader för tjänst utanför arbetsdag – Säkerhetssystem och Konsulttjänster

Följande gäller rörande kostnader för tjänst utanför arbetsdag:

- för säkerhetssystem - motsvarande kontraktets timpriser multiplicerat med följande faktorer
- för konsulttjänster - motsvarande ramavtalets timpriser för respektive tjänst i bilaga Priser konsulttjänster multiplicerat med följande faktorer

Faktor 1,2 under vardagar kl. 06.00-07.59 samt kl. 17.01-21.59.

Faktor 1,5 under vardagar kl. 22.00-05.59.

Faktor 2,0 under helg och röda dagar.

Arvodet ska vara rörligt och betalas efter nedlagd tid. Arvode får debiteras för hel arbetstimme, om arbetstiden på den påbörjade arbetstimmen överstiger 30 minuter.

Ovanstående gäller endast om avropande myndighet begär att tjänsten levereras utanför arbetsdag.

2.6.4 Prisjustering i kontrakt

Om inte annat framgår av kontrakt mellan parterna vid avrop genom förnyad konkurrensutsättning, är priserna fasta i ett (1) år från och med att kontraktet har trätt i kraft. Därefter kan antingen avropande myndighet eller leverantören begära prisjustering en (1) gång per avtalsår i enlighet med:

- för Säkerhetssystem – Entreprenadindex
- för Konsulttjänster - SCB:s Faktorsprisindex för konsulttjänster - K21

Leverantören har inte rätt till ändrat pris till följd av ändring av lag, förordning eller föreskrift.

2.7 Stöddokument för avrop

Kammarkollegiet kommer under avtalsperioden att tillhandahålla en avropsblankett som rekommenderas för att underlätta avrop för myndigheter och leverantörer. Avropsblanketten och tillhörande instruktion publiceras på www.avropa.se.

3 Om avropet

3.1 Definiera behov

Innan avropsförfrågan skickas, ska avropande myndighet ha klargjort sina behov och specificerat önskade varor och tjänster samt formulerat krav på dessa på en tillräckligt specifik nivå för att möjliggöra för leverantörerna att lämna avropssvar. Bifoga en beskrivning av objektet och de tjänster som avropas och vilka volymer som avses.

Ifall mer information önskas, finns möjligheten att innan avrop sker skicka ut en "Request for Information" (RFI) till samtliga leverantörer eller bjuda leverantörerna till ett dialog-möte.

Inför avrop bör den avropande myndigheten beakta verksamhetens långsiktiga behov, befintlig teknisk miljö, krav på flexibilitet samt strategi för förvaltning och vidareutveckling av anläggningen.

Inom säkerhetsteknik förekommer både öppna och proprietära system. Vid avrop inom ramavtalet är det därför viktigt att ta ställning till den befintliga lösningen och identifiera eventuella kompatibilitetskrav som bör ställas i avropet. Om ett nytt system ska avropas bör myndigheten fatta beslut om huruvida den planerade lösningen ska baseras på ett öppet eller ett proprietärt system.

Ett öppet system bygger på etablerade och allmänt tillgängliga standarder. Det innebär att produkter och komponenter från olika tillverkare i större utsträckning kan kombineras och integreras i samma anläggning. Öppna system kan bidra till ökad konkurrens vid framtida kompletteringar, service och utbyggnad samt minska beroendet av en enskild leverantör. Samtidigt kan ansvarsfördelningen bli mer komplex, särskilt vid integration mellan olika fabrikat.

Ett proprietärt system är knutet till en specifik leverantör och består av komponenter och programvara som är utvecklade för att fungera inom samma fabrikat eller plattform. Detta kan innebära en tydligare ansvarsfördelning, samordnad support och i vissa fall en mer optimerad funktionalitet inom systemet. Nackdelen är att myndigheten kan bli mer beroende av en leverantör vid framtida förändringar, service eller utbyggnad.

3.2 Val av avropsform

För delområde Säkerhetssystem sker avrop genom en förnyad konkurrensutsättning. Avropande myndighet avgör hur avropsförfrågan utformas.

Delområde Konsulttjänster innehåller en så kallad kombinerad avropsordning som innebär att för enskilda avrop uppgående till högst 350 timmar, och som inte omfattar säkerhetsskyddsavtal, ska tilldelning ske genom en särskild fördelningsnyckel.

I annat fall ska avrop genomföras genom en förnyad konkurrensutsättning.

3.2.1 Tilldelning genom särskild fördelningsnyckel - Konsulttjänster

I den särskilda fördelningsnyckeln tilldelas kontrakt utifrån grunden lägsta pris och avropande myndighet ska i första hand kontakta den leverantör som kan tillhandahålla efterfrågad tjänst till lägst pris. För det fall avrop avser flera olika tjänster ska avropande myndighet kontakta den leverantör som tillhandahåller det totala behovet, d.v.s. samtliga tjänster, till lägst totalt pris.

Avropande myndighet kan beräkna hur rangordningen i den särskilda fördelningsnyckeln ser ut för respektive avrop genom att använda Uträkningsmall konsulttjänster på avropa.se, genom att ange efterfrågade antal timmar per typ av tjänst som önskas. Om två eller fler leverantörer skulle ha samma pris för avropet är det den leverantör som fick lägst jämförelsesumma i ramavtalsupphandlingens utvärdering som ska tilldelas kontrakt.

Avropsförfrågan skickas direkt och endast till den leverantör som har lägst pris för avropet. Avropande myndighet får avvika från rangordningen om något av följande särskilda skäl föreligger:

- Leverantören inte har besvarat avropsförfrågan alternativt inte skickat in avropssvar inom i avropsförfrågan angiven tid,
- Leverantören för tillfället inte klarar av att leverera eller har godtagbara skäl att avböja avrop, eller
- Avropet avser ett ersättningsköp som beror på att avropande myndighet har sagt upp ett kontrakt och detta beror på leverantören.

Leverantör ska besvara avropsförfrågan med ett avropssvar senast tre arbetsdagar efter den dag då avropsförfrågan mottogs, om inte annan längre tid är angiven i avropsförfrågan.

3.2.2 Tilldelning efter en förnyad konkurrensutsättning

Vid avrop genom en förnyad konkurrensutsättning avgör avropande myndighet hur avropsförfrågan utformas utifrån Kravkatalog – Säkerhetssystem respektive Konsulttjänster.

3.2.3 Avropssvar

Leverantören ska alltid lämna avropssvar på en avropsförfrågan. I de fall leverantören inte erbjuder efterfrågat vara eller tjänst, ska leverantören meddela avropande myndighet om detta samt ange orsak.

Leverantören får inte överlåta rätten att lämna avropssvar eller teckna kontrakt med avropande myndighet till tredje part.

3.3 Tillkommande krav

3.3.1 Uppfyllande av krav och villkor

Leverantören ska tillhandahålla varor och tjänster och fullgöra alla sina åtaganden från och med att ramavtalet har trätt i kraft till och med att samtliga kontrakt har upphört. Det innebär bland annat att krav, tilldelningskriterier och villkor som ramavtalsleverantören uppfyllde vid anbudsutvärderingen och tilldelningen ska uppfyllas.

3.3.2 Kravkatalog - Säkerhetssystem

Kravkatalogen anger vilka krav, kriterier och villkor som kan preciseras i ett avrop som sker genom förnyad konkurrensutsättning från ramavtalet i delområdet Säkerhetssystem. Varor och tjänster som avropas ska ha koppling till delområdet.

Inom kategorierna nedan kan krav ställas både som obligatoriska krav (ska-krav), tilldelningskriterier (bör-krav) och kontraktsvillkor beroende på avropande myndighets behov.

- **API** - applikationsprogrammeringsgränssnitt
- **Beställningsrutiner** - möjlighet att kunna ta emot elektroniska beställningar från avropande myndighets e-handelssystem samt krav på vilken eller vilka affärsprocesser som ska tillämpas.
- **Certifiering** - beroende på avropad tjänst.
- **Dokumentation** - användardokumentation, systemdokumentation och hjälpfunktioner samt dokumentationens språk.
- **Driftsättning**
- **E-handel**
- **Fakturering och specifikationer** - utformning av fakturor, ex.vis gällande detaljeringsgrad, faktureringsperiod och standard för e-faktura.
- **Flytt av utrustning** - till annan fysisk adress eller inom befintlig adress.
- **Funktionalitet och egenskaper** - på avropade varor och tjänster.
- **Försörjningsberedskap** - försörjningsberedskapsdialog och deltagande i försörjningsberedskapsplanering/totalförsvarsplanering.

- **Hårdvara** - exempelvis funktionalitet, storlek, bestyckning, komponenter, reservdelar, tillbehör och kompatibilitet.
- **Informationssäkerhet och säkerhet** - exempelvis avseende kryptering, spårbarhet, behörigheter, administration, loggning, back-up, infrastruktur, hårdvara, uppdateringar, användaridentiteter, autentisering, monitorering och detekteringsförmåga, destruering, gallring, radering, rensning, tillgänglighet, planerade driftstopp, skydd mot avlyssning, lösenord, fysisk säkerhet, elsäkerhet, signalskydd, pseudonymisering, tillitsnivåer, uppdatering av system etc.
- **Integration** - att det som avropas är möjligt att integrera med avropande myndighets befintliga miljö.
- **Installation** - hjälp och stöd med att installera hårdvara eller programvara i avropande myndighets lokaler, exempelvis en fysisk sammankoppling av hårdvara med elströmkälla och datanätverk på angiven plats.
- **Jour** - exempelvis tider, dagar och utförande.
- **Konfiguration** - hjälp med att kundanpassa parametrar för avropande myndighets behov.
- **Kundtjänst** - exempelvis öppettider, svarstider, kundportal.
- **Leverans** - att leverans sker viss tid och till angiven plats.
- **Licens** - för proprietär eller öppen programvara.
- **Migrering** - byte av teknisk plattform för ett system. Verksamhetens data och eventuellt också program (alla eller vissa av dem). Kan innebära byte av hårdvara, byte av operativsystem eller byte av databashanterare. Ev. konverterar data och anpassar eller skriver om program.
- **Montering** - hela eller delar av hårdvara och aktuella tillbehör. Exempelvis en mekanisk sammansättning och övriga förberedelser av en hårdvara. Ev. även nedmontering.
- **Miljö och hållbarhet** - rådgivning gällande t.ex. energieffektivitet, cirkularitet, klimatavtryck, ingående material, avsaknad av konfliktmineraler och kemikalier, miljövarudeklaration (EPD) samt miljöbedömning enligt BASTA-systemet, SundaHus Bedömning och Byggvarubedömningen
- **Personuppgiftsbehandling** - exempelvis förhållanden vid tredjelandsoverföring av personuppgifter, för att säkerställa att dataskyddsförordningen efterlevs vid tillhandahållande av tjänst enligt kontrakt. Ev. krav på personuppgiftsbiträdesavtal
- **Pris och prismodell** - pris och särskilda kostnader så som kostnader för resor och logi. Pris kan anges som exempelvis löpande räkning, fastpris, engångslicensavgift, prenumeration, periodisk avgift (abonnemangsavgift), takpris, påslag på inköpspriser eller en rabattsats mot allmänt gällande publik prislista. Priserna kan kombineras, tillsammans eller var och en för sig, i samma avrop, exempelvis rabattsats i kombination med takpris
- **Projektering** - utredning- och förberedelsearbete för uppdrag
- **Projektledning**
- **Programvara**
- **Redundans** - exempelvis vid strömavbrott

- **Regler och föreskrifter**
- **Rådgivning** - exempelvis kring tekniska aspekter, service, miljöfrågor, tillgänglighet, informationssäkerhetsfrågor och produkter
- **Samarbetsformer** - olika typer av samarbetsformer mellan avropande myndighet och ramavtalsleverantör
- **Service** - precisering av villkor och omfattning av service utöver ramavtalets allmänna villkor. Tillämpas standardvillkor för avrop utgår ramavtalets allmänna villkor i sin helhet, inklusive villkoren för service
- **Servicenivåer** - olika typer av servicenivåer för säkerhetssystemet som reglerar exempelvis tillgänglighet, svarstider, återkoppling gällande felanmälan, prestanda, inställelsetid och åtgärdstid
- **Standarder** - olika typer av standarder för produkter inom området (t.ex. SS och EN)
- **Support** - utöver det som anges i ramavtalet
- **Säkerhetsskyddsavtal** - ramavtalsleverantör och ev. underleverantör ingår säkerhetsskyddsavtal med avropande myndighet
- **Tekniska egenskaper och funktioner** - exempelvis avseende IP-baserade kameror, kommunikationsnät, lagringsenheter, programvara, systemklass, standarder samt olika typer av smart kamerateknik så som videoanalys, rörelsedetektion, värmekameror, AI och djupinlärningsmöjligheter samt kamerateknik anpassade för obemannade farkoster
- **Tekniska förutsättningar** - olika avropsobjektets interoperabilitet och kompatibilitet med avropande myndighets tekniska miljö
- **Tekniska förändringar** - förändringar och anpassningar av hårdvara och programvara
- **Testning** - exempelvis planering för och test av installation och funktionalitet, konfiguration, migrering, systemutveckling, integration och avveckling
- **Tider, genomförande och leverans** - exempelvis leverans, tidplan, tidpunkter för genomförande/leverans, geografisk plats för genomförande och leveranskontroll
- **Tillgänglighet och användbarhet** - exempelvis avseende säkerhetssystemets utformning eller användargränssnitt samt rörande tillgängligt utbildningsmaterial
- **Tillhörande tjänster** - exempelvis avseende installation, relationshandlingar, dokumentation, driftsättning, provning, leveransbesiktning, uppdatering, uppgradering, garanti, utbildning, drift- och skötselinstruktioner, service, underhåll, administration av system samt support
- **Underhåll** - precisering av villkor och omfattning av underhåll utöver ramavtalets allmänna villkor. Tillämpas standardvillkor för avrop utgår ramavtalets allmänna villkor i sin helhet, inklusive villkoren för underhåll
- **Utbildning** - (som en del av leverans eller separat tjänst). Exempelvis vilken pedagogik, metodik eller verktyg som används under den kundanpassade utbildningen. Tillgängligt utbildningsmaterial för personer

med olika funktionsnedsättningar i fysiskt, sensoriskt eller kognitivt hänseende

- **Utlandsleveranser** - leverantörens förmåga att leverera till avropande myndighets verksamhet i utlandet
- **Återställning** - återställande arbete, som t.ex. igensättning av hål och målning
- **Ändringshantering** - processer och rutiner för förändringar, anpassningar och liknande
- **Öppet säkerhetssystem** - precisering och definiering för öppna säkerhetssystem för att säkra en oberoende försörjning av exempelvis installation, produkter och komponenter, utbildning, drift, uppdatering, uppgradering, utökning, underhåll, övertagande, vidareutveckling, öppen källkod etc.
- **Överlämning och avslut av kontrakt** - hur en överlämning till en ny leverantör och hantering av avslut av kontrakt ska ske

3.3.3 Kravkatalog – Konsulttjänster

Kravkatalogen anger vilka krav, kriterier och villkor som kan preciseras i ett avrop som sker genom förnyad konkurrensutsättning från ramavtalet i delområdet Konsulttjänster. Tjänster som avropas måste ha koppling till delområdet.

Inom kategorierna nedan kan krav ställas både som obligatoriska krav (ska-krav), tilldelningskriterier (bör-krav) och kontraktsvillkor beroende på avropande myndighets behov.

- **Beställningsrutiner** - möjlighet att kunna ta emot elektroniska beställningar från avropande myndighets e-handelssystem samt krav på vilken eller vilka affärsprocesser som ska tillämpas.
- **Certifiering** - beroende på avropad tjänst.
- **Dokumentation** - användardokumentation, systemdokumentation och hjälpfunktioner samt dokumentationens språk, tillämpning av AMA AF 21 vid avropsstöd.
- **E-handel**
- **Fakturerings och specifikationer** - utformning av fakturor, ex.vis gällande detaljeringsgrad, faktureringsperiod och standard för e-faktura.
- **Miljö och hållbarhet** - rådgivning gällande t.ex. energieffektivitet, cirkularitet, klimatavtryck, ingående material, avsaknad av konfliktmineraler och kemikalier, miljövarudeklaration (EPD) samt miljöbedömning enligt BASTA-systemet, SundaHus Bedömning och Byggvarubedömningen.
- **Personuppgiftsbehandling** - t.ex. förhållanden vid tredjelandsoverföring av personuppgifter, för att säkerställa att dataskyddsförordningen efterlevs vid tillhandahållande av tjänst enligt kontrakt.
- **Pris och prismodell** - exempelvis löpande räkning, fastpris och takpris, särskilda kostnader så som kostnader för resor och logi.

- **Rådgivning** - rådgivning kring exempelvis tekniska aspekter, service, miljöfrågor, tillgänglighet, informationssäkerhetsfrågor och produkter.
- **Samarbetsformer** - olika typer av samarbetsformer mellan avropande myndighet och ramavtalsleverantör.
- **Säkerhetsskyddsavtal** - ramavtalsleverantör och ev. underleverantör ingår säkerhetsskyddsavtal med avropande myndighet.
- **Tider, genomförande och leverans** - ex.vis leverans, tidplan, tidpunkter för utförande och geografisk plats för genomförandet.
- **Tillgänglighet och användbarhet** - t.ex. avseende konsults kunskap och erfarenhet inom området samt rörande säkerhetssystem utformning eller användargränssnitt.
- **Tjänster** - utförandet av tjänster.
- **Utlandsleveranser** - leverantörens förmåga att leverera till avropande myndighets verksamhet i utlandet.
- **Överlämning och avslut av kontrakt** - hur en överlämning till en ny leverantör och hantering av avslut av kontrakt ska ske.

3.4 Tilldelningsgrund

De kriterier som kommer att ligga till grund för tilldelning av kontraktet ska anges i avropsförfrågan. Avropsberättigad kan själv avgöra vad som är mest väsentligt i det aktuella avropet och hur tilldelningskriterier ska utvärderas.

Om avropsberättigad endast vill tillämpa pris som tilldelningskriterium finns denna möjlighet.

3.5 Utskick av avropsförfrågan

Vid förnyad konkurrensutsättning ska avropsförfrågan vara skriftlig.

SIC rekommenderar att avropsblanketten och gruppmailfunktionen (sändlistan) på www.avropa.se används vid avrop.

Ta gärna för vana att begära en bekräftelse från leverantörerna att de mottagit avropsförfrågan.

3.6 Utvärdering av avropssvar och tilldelningsbeslut

Då utvärderingen resulterat i att en leverantör tilldelats kontrakt ska tilldelningsbeslut fattas och skickas ut. Observera att tilldelningsbeslut ska skickas ut till samtliga leverantörer som besvarat avropet. Det går även att skicka tilldelningsbeslut till samtliga leverantörer som omfattats av avropet.

Vid avrop med förnyad konkurrensutsättning ska avropande myndighet tilldela kontraktet till den leverantör som lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga avropssvaret. Tilldelningsbeslutet ska innehålla uppgift om vilken leverantör som blev tilldelad kontrakt samt en kort motivering till skälen för beslutet.

Leverantörerna har möjlighet att begära kommersiell sekretess på delar av avropssvaret.

3.7 Kontrakt

Efter genomfört avrop upprättas kontrakt mellan avropsberättigad och leverantören avseende de tjänster som ska levereras. Underleverantör kan inte besvara avropsförfrågan eller teckna kontrakt med avropsberättigad. Kontraktet reglerar det rättsliga förhållandet mellan parterna för de avropade tjänsterna. Ramavtalets allmänna villkor tillämpas alltid på kontrakt och utgör därmed avtalsvillkor mellan leverantören och avropande myndighet oavsett om de åberopas eller inte.

3.7.1 Säkerhetssystem

Avropande myndighet har rätt att göra ett undantag och vid avrop ange att Standardvillkor AB 04 eller ABT 06 ska gälla istället för ramavtalets allmänna villkor enligt bilaga Allmänna villkor - Säkerhetssystem, avsnitt Allmänt.

3.7.2 Tecknande av kontrakt

Kontrakt kan tecknas direkt efter att tilldelningsbeslut meddelats, men om avropande myndighet vill undvika eventuell framtida ogiltighetstalan av kontraktet så rekommenderas att tillämpa en så kallad frivillig avtalsspärr. Avropande myndighet måste då invänta de lagstadgade 10 dagarna innan kontrakt kan tecknas med vinnande leverantör. Tiden räknas från och med dagen efter det att meddelande om tilldelningsbeslut har skickats ut. Ange i meddelandet när kontrakt avses att tecknas.

Var observant på den så kallade söndagsregeln som innebär att tidsfrister som löper ut på en lördag, söndag eller annan helgdag förlängs till nästkommande vardag.

3.7.3 Kontraktets handlingar och deras inbördes ordning

Kontraktet består av nedan angivna handlingar. Handlingarna kompletterar varandra om inte omständigheterna föranleder annat. Om handlingarna innehåller motstridiga uppgifter gäller de i följande ordning:

- Skriftliga ändringar och tillägg till säkerhetsskyddsavtal
- Säkerhetsskyddsavtal
- Skriftliga ändringar och tillägg till personuppgiftsbiträdesavtal
- Personuppgiftsbiträdesavtal
- Skriftliga ändringar och tillägg till kontrakt med bilagor
- Kontraktet med bilagor
- Skriftliga ändringar och tillägg till avropsförfrågan med bilagor

- Avropsförfrågan med bilagor
- Skriftliga ändringar och tillägg till Ramavtalsleverantörens avropssvar med bilagor inklusive av avropsberättigad godkända rättelser, kompletteringar och förtydliganden.
- Ramavtalsleverantörens avropssvar med bilagor.

Inga andra handlingar än de ovan nämnda ingår i kontraktet. Parterna kan komma överens om att en ändring eller tillägg till kontraktet får genomslag på den hierarkiska nivå där den berörda handlingen är placerad. Innehåller leverantörs avropssvar uppgifter som inte efterfrågats eller reservationer blir dessa endast giltiga om parterna uttryckligen och skriftligen överenskommer om detta. Exempel på uppgift som inte efterfrågats eller reservation kan vara leverantörens egna avtalsvillkor eller liknande som innebär ett åläggande för avropande myndighet som strider mot krav eller villkor i ramavtalet och kontraktet.

4 Uppföljning av ramavtal och kontrakt

Statens inköpscentral arbetar aktivt med förvaltning och uppföljning av ramavtal. Vi följer inte upp enskilda kontrakt avropade från ramavtalen, utan fokuserar på kraven i ramavtalsupphandlingens upphandlingsdokument och avtalsvillkoren i huvuddokumentet.

Avropsberättigade myndigheter ansvarar för utformning av avropsförfrågan samt uppföljningen av kontrakt avropade från ramavtalen. Uppföljning av kontrakt är viktigt för att säkerställa att avtalade produkter och tjänster sker enligt överenskomna villkor. En strukturerad uppföljning kan bidra till:

- Att potentiella avvikelser identifieras och tidigt förebyggs och att era resurser används på ett effektivt sätt.
- En transparent och konstruktiv dialog med leverantörer som kan leda till förbättrade leveranser av varor och/eller tjänster.

Tänk på att alltid utgå från det som finns avtalat i ert kontrakt och att det är viktigt att kontinuerligt dokumentera de avvikelser som identifieras. Observera också att det i ramavtalet för Säkerhetssystem finns särskilda regleringar kring exempelvis *leveranskontroll* och *besiktning*. Krav och villkor kan även specificeras vid avrop vilket påverkar vad som bör kontrolleras och vilka uppföljningsaktiviteter som kan genomföras.

4.1 Förslag på uppföljningsaktiviteter

Nedan följer ett antal exempel på uppföljningsaktiviteter som ni som avropsberättigad myndighet kan genomföra:

1. **Kontroll av uppdragets utförande**

Säkerställ att ramavtalsleverantören utför uppdraget enligt de krav som gäller enligt ramavtalet och kontrakt. Ni kan till exempel om inget annat överenskommits:

- Kontrollera att uppdraget utförs i enlighet med ställda krav och i enlighet med överenskommen tidsplan.
- Ni har rätt att komma in på arbetsområdet för att kontrollera uppdragets utförande och få den hjälp ni behöver av

ramavtalsleverantören för att kunna använda instrument, kontrollutrustning och verktyg. Kontrollen ska, så långt det är möjligt, inte störa leverantörens arbete.

- Kontrollera att ramavtalsleverantören utfört detaljarbeten och återställande arbeten i enlighet med villkor i ramavtalet.
- Kontrollera att ramavtalsleverantören utan dröjsmål har bortskaffat material och varor från era lokaler, fastigheter och andra områden tillhörande er.
- Uppdragets utförande kan med fördel dokumenteras genom ett besiktningsprotokoll.

2. Kontroll av priser och fakturor

Säkerställ att fakturerade priser överensstämmer med priser enligt kontraktet. Ni kan till exempel:

- Kontrollera att fakturerade timpriser för exempelvis projektledning, servicetekniker, montering och driftsättning överensstämmer med pris enligt kontraktet och att priserna inte överstiger takpriserna i ramavtalsleverantörens prisbilaga på avropa.se.
- Granska fakturor noggrant och jämför med avtalade priser, produkter och tjänster. Säkerställ att inga otillåtna tillägg eller felaktiga debiteringar förekommer.

3. Fakturans innehåll

- Granska att fakturor innehåller samtliga uppgifter som krävs enligt avsnitt *Fakturans innehåll*.
På grund av myndighetens särskilda sekretesskrav kan fakturans innehåll komma att variera. För att reglera detta får myndigheten och leverantören ingå en skriftlig överenskommelse om anpassning av fakturans innehåll.
- För det fall omvänd skattskyldighet gäller ska ramavtalsleverantören vid fakturering följa de regler som gäller för omvänd skattskyldighet.

4. Kontroll av överenskommelse om servicenivå

Om er verksamhet har ingått en överenskommelse om servicenivå (Service Level Agreement, SLA) är det viktigt att ni regelbundet kontrollerar vilka krav som gäller. Granska särskilt eventuella bestämmelser om tillgänglighet, svarstider, återkoppling vid felanmälan, prestanda, inställetid och åtgärdstid.

För att arbeta proaktivt och säkerställa att kraven i SLA uppfylls rekommenderas att ni genomför regelbundna funktionstester av de system som omfattas. På så sätt kan eventuella brister upptäckas och åtgärdas innan de påverkar driftsäkerheten eller servicenivån.

Utöver aktiviteterna ovan kan även andra uppföljningsaktiviteter vara lämpliga att utföra efter risker och behov som ni har identifierat.

5.

5 Praktiska råd

5.1 Planering för kontraktets avslut och eventuella förlängningar

Redan vid avropet är det viktigt att tänka långsiktigt och planera för hur kontraktet ska kunna avslutas på ett kontrollerat och effektivt sätt. En tydlig strategi för avslut och överlämning underlättar både för verksamheten och för leverantörerna när avtalet närmar sig sitt slut.

Fundera därför tidigt på hur övergången till en ny leverantör ska ske. Detta kan omfatta:

- **Samarbete och ansvarsfördelning** mellan befintlig och kommande leverantör, så att överlämningen sker smidigt och utan avbrott i verksamheten.
- **Teknisk kompatibilitet** mellan nuvarande och framtida lösningar, för att undvika onödiga kostnader eller driftstörningar vid övergången.
- **Dokumentation och kunskapsöverföring**, såsom driftinstruktioner, systemdokumentation och kontaktvägar, för att säkerställa att all nödvändig information finns tillgänglig för den nya leverantören.

Det är även klokt att redan i kontraktsfasen planera för flexibilitet i avtalstiden. Genom att inkludera **optioner för förlängning** kan verksamheten bättre anpassa sig till förändrade behov eller förseningar i framtida upphandlingar.

Ett vanligt upplägg är exempelvis ett kontrakt på fyra (4) år med möjlighet till förlängning i form av till exempel **1+1 år** som optioner. Dessa kan utnyttjas vid behov, exempelvis om det krävs mer tid för en ny upphandling, eller om samarbetet fungerar väl och parterna önskar förlänga avtalet.

En genomtänkt plan för både kontraktets avslut och eventuella förlängningar bidrar till kontinuitet, minskar risken för driftstörningar och stärker verksamhetens kontroll över sina leverantörsrelationer.